

847012

PERETSÉNI
NAGY LÁSZLO
SZÓTÁRZA

MS 371

Peretseni Nagy Lehel
Kéltárja

[Handwritten signature]

Az Emberek magok csináltak Szokat, mel-
lyekkel az ő Indulattyaikat le rajzolják, de
ma, a Politikusoknak Szójokban csak arra
valok a Szok, hogy az ő Szívekben lévő gon-
dotokat federrik el. Jung.

A Szülőtte Nyelvétis Szerető Olvasóhoz

Nemes Magyar Országban, J. Nemes
Arad Vármegyei Esküttye Peretseni Nagy
László, az Egyházi és Világi Hivataloknál úgy
a Romány Törvény és Bíráló Székeknél élő,
forduló állapotoknak Honyi Pro Ertéssel való
nevezéseket magában foglaló Szótart a Ma-
gyar Világ eleibe terjesztvén, melyhez Mun-
káska Erdélybe is beérkezett, és Nemes Hu-
nyad Vármegye egyik Jóbirci Urához Tekin-
tetes Csik Joplitrai László János Urhoz eljut-
tatott, méltortatott azt mondani; hogy egy
Erdélyi Nagy Lászlóval kívánna az említ-
ett Szótart az Erdélyi Nyelv hájlásához al-
kalmortatni.

Hibának és nem kevés Szégyennek is
tartottam volna ezen Ajánlásnak nem en-
gedni. Szót fogadtam titkelettel ezen Szó-
Kivánságának, kinek kétszer ötnélis több El-
tendője, hogy igazgattsa a Nemes Megyét
világosított. Bátor voltam hozzá fogni, mint
a kis hangyát kíván a leg magabab élőjé-
rai fel menni, a harmadik vagy jobb kért
a Szélső Lakásában aron Szok bagynak, a mel-
lyeket magamtól, tsekély Ertémtől költés
és más Hivatalambeli jó Társaim és Erdem
Bírákuktól is örömmel kaphattam.

Ezen Szakban lévő Szók, Héjletem szent
 rint vagy alkalmazhatók az Erdélyi
 Magyar Nyelvünkhez, vagy már jó darab ide-
 tol fogva Eltre vették fel, vagy némelyek
 kedvemet nagyon fel táncalván, nem tehet-
 tem hogy ide be ne tegyem.

Irtam egy új Toldalékatis, sok olyan tör-
 vényes szókot írtam ki magyarra, melyek
 az előbbeni Szókba nem voltak meg.

Olvasó láthatod mit tselekedtem, és mi
 jó szótönből ne itélj vakmerőn, mert ha
 Erősedet nem tanáltam is, reményem nem
 hibáztam, ezt nekem is meg kell adnod. Az
 a Szakatis meg nem születtett, ki minden
 inynek tettes Ethet tudjan főzni. Ne i-
 télj! mert könnyebb itélni, hogy sem akármit
 tselekedni, vagy munkát de hordni; de
 ha ugyan tők mégis meg nem szabadul-
 hatod indulatodát, kérlek az egyre,
 mert a jó Védelmem ennél kemény: hogy
 ha ez ügykeretem nem tettesik, tiszta jó
 jobban, hogy én is más is hadnálhasz.
 Elj békével, kívánva

egy aláíratos Szolga.
 Branyitskai Nagy László
 Szászvárosi Fi. Nem. H. H.
 nyad Vármegyében Törvényes
 ügyvivő.

Déván.
 1812.

Adcomodatio	Örökítés	Alkalmaztatás
Adoptio	Örökítés	Magratosittas
Agens Aulicus	Udiz Ugyellő	Udiz. Ugyvédő.
Allatura Coniugii	Nőszere.	Feleségek Horomár- nya
Activum v. Passivum	követő vagy tartó.	Tiszta Adonag, tar- toro. Adonag.
Debitum.	zo Adonag	
Amicus Tractatus	magános v. egyes egyezés.	Barátságos Egye- zés.
Arcanum mysti- cum.	Rekrenyi Titok	Rekrenyi Titok. Tit- koltitka.
Archipelagus.	Főrigetes Tenger	Fő Tenger.
Archimandrita.	Monostori Apatur.	Fő Apatur.
Argumentum.	Ötlemev.	Erősitmény.
Actus majoris po- tentia.	Töreges Agyamo- lás.	Nagyobb Hatalom Telle.
Actus min. poten- tia.	Kisebb — —	Kisebb — —
Abavus.	Ükk.	Szül apca.
Balista	Zuhonyár v. Barvantz	Szám Szerej. Bodp. Dichon.
Basis.	Ülep.	Allap. Talp.
Benevolu Examen.	Önkénti Vallatás.	Szelid Vallatás. Don- karat szent való ügyal.
Calumnia	Lehetsmérés.	Patvar. L. Verbóris.
Caducitas	Héjjanság	Mag Szakadt Szag.
Causa.	Ügylés.	Ügy. Dör.
Causa Criminalis.	Vétkes ügy.	Büntetőpen. — ügy.

Conventio.	Öregödes.	Regödség. Alkalom.	Inquisitio	Megvizsgálás.	Vallatás. Kikérés.
Competentia.	Kiáradság.	Ullomány. Erdember.	Investitura.	Belekeres.	Ranuhadás.
Cautela.	Figyelmezés.	Örökös. Vigyázóság.	Intabulatio	Kifizetésül való előjegyzett.	Bédegyzés.
Computus.	Örök számlálás.	Kámvétel.	Indigena	Örökös/lásd Sajnovitz/Harapisittott.	
Combinatio.	Örök hasonlitanó.	Egyzettetű. Ösvetőkni.	Levata.	Ügyhez fogás.	Ügyfelvétel.
Controversia.	Viszály.	Háborgás. Vilongás.	Labyrinthus.	Tömpelég.	Tevélygály. Tevelgy.
Documentū Literale.	Ökmány irat.	Versengés.	Liquidū Debitum	Készpenzbeli adórag.	Tiszta adórag.
Deuri Puncta.	Vallás pontok. Esketőkérdések.	Öklevél. Birony level.	Lenocinium	Nőszeritőség.	Bordellyonag.
Divisionales Literae.	Örökös level.	Kérdő pontok. Kérdő pontyok.	Legitimatorius proce.	Nem vedlő per.	Törvényesítő per.
Deonestatio	Kis ebbités. Gyalaris.	Örökös level.	Litigatio	Perpatvarkadás.	Perlekedés. Törvénykeres.
Edictum.	Örökös level.	Betymenlés. Betstele.	Meritum rei.	Dologveleje.	Dolog dereka.
Elementum.	Örökös level.	Kiparantsolás.	Nobilium iudex.	Polgárbiro.	Nemesek/biraja.
Emendatio Linguae.	Örökös level.	Eltemény.	Notorium	Pérmás.	Degyés.
Executio	Nyelv bírság.	Nyelv váltás. Jobbitás.	Proclamatio	Hirtelés. Nyilvontás.	Elekialtás. Hirtelés.
Executor	Örökös level.	Teljesítés. Dulás.	Politia.	Városi szabás. Türem.	Tsinittás. Türem.
Extractus	Örökös level.	Teljesítő. Dula.	Protectio.	Lottóság.	rosiag. Finy.
Forum Pedaneum.	Foglatat.	Kihurás. Rúszu y.	Pyramis	Ellenzés. Ellentmondás.	Tudományítás.
Fiscus Regius	Megyeri királyság.	Alkék. Falusi. Porlek.	Privilegium.	Dulyva. L. Molnár.	Hiróslap.
Genealogia	A királynak ügye.	Királyi kamara.	Prevaricator.	Váltás level.	Privilegyiom.
Genealogia	Nemtar.	Származás vend.	Prefectio	Rongás.	Althago. Althago.
Honarium	Dijuság.	Dij. Fő Váltás.	Prescriptio.	Nemválasztás.	Fuittas. Fuittas.
Interdum Processus.	Ellátásba vett per.	Megkerdes per.	Questura.	idődivat. Eltes bírság.	időmulás. időittés.
Interdum Processus.	Kámtat. az az, Kámtat.	Interes. Ubra. Kámtat.		Töréség.	Kereskedés.
Interdum Processus.	vett, igyette; Heres.				
Interdum Processus.	Előtudósítás.	Be mutatás. Delent.			
Interdum Processus.	Vernösítés.	Vérparánaság.			

Tabula
Ritus Religionis
Regula
Serositas
Speculatio
Statio

Motor
Lmaszertartás
okabda
Keményiség
Erkölység
Ki eresztes

Csevegés
Fatsarékos
Vallás rendje
Igazat Szabás
Valodiság
Véatartás
Nérgelés
Kémleléség
Feny
ügyes
megeresztes
Szállás
Sanya
Állás
Védő
Gyámotya

Citatio
Crida
Capitulum
Cynosura
Certioatio
Certificatio
Clausula
Coognatio
Commetaneus
Compromijum
Concilium
Condescensio Causa

Idérés
Meghívás
Szegényedés
Köztalan
Rendelet
Sinormenték
Bizonyosbítás
Hirtétel
Bizonyosítás
Fejérés
Kolomp
Bokkendő
Határos
Fogadás
Kötés
Állat
Ügyle
Szállításp

Tector

Gyámotya
Toldalék

Fozraigartás
Oktatás
Utadittás
Bételesbítés
Egyesítés
Egybeüjtő
Paran
tálat

Consensus
Contractus
+ Corollarium
Comunis Inquisitio
Cursitor
Character
Cambuca ferrea
Column

Egyelem
Egyérés
Tettés
Alkalam
Kerödés
Költés
Folyadék
Kötés
Közváltás
Futkosó
Esmérszet
Del. Nonas
Buzogány
Vasbol

Adjustatio
Instructio
Incorporatio
Mandatum Compulsio

Eligantia
Figyelmeny
Okultság
Egybezerkettetés
Nogatiság
v. nyugato
Paran
tálat

Ar igaz
Köz Uttya
Törvény
rende
Uttya

Dictatua
Deliberatum
Disputatio
Demonstratio
Divortium
Dot. Doialitium
Evocatio
Evictor
Evictio

Szolgálo
Ember
Ügyvéd
lörökék
Mondolat
Hélet
Vitiatás
Mecmutatás
Válás
Degyruha
Kl hívás
Kavatsos
Kavatsoság

Ordinaria
Duris
v. Ar igaz
Köz Uttya

Uj Toldalék

Actio
Accessorium
Appellatio
Alpodium
Arbiter
Authenticum
Authenticatio
Allegatio
Artifex
Brazechium
Bonus
Bellum Cruciatum

Kereset
Dánulat
ragaszték
Körelítés
Tol
dás
Felvitel
Felkerés
Majoriság
Major
Közbiro
Fogadlt biro
Birált biro
Hiteles
Hitelesbítés
- sebbítés
Felelkerés
Mivésés
Erő
Kar
Erőmeny
Kain
Keresztes had

Citatio

Ecclētia
Eleemosina
Equi gregales.
Exceptio
Excentio
Emissio
Etrā Dominium
Falsio.
Hic impositionatus.
Interimāly articulus.
Indebita.
Ingressio.
Iurisdicctio
Leguleus.
Morositas.
Mareca
Meta.
Objectum.
Opinio
Oculatio.
Proba
Paraphemum.
Peculium.
Peculium Castense.
— quasi Castense.
Propositus
Præsumtio
Protocollum
Puber.
Regestratio

Öbentegyhatár.
Halamisna.
Ménés.
Kifogás.
Kivétel.
Kibotsátás.
Uradalman kivüli.
Vallamány. Vallamás.
Dosságtalan.
Idéig való Tzikkely.
Méktothanság.
Véavathorás.
Törvényhatár. Törvényseg. Törvényha.
Törvényes. ^{császá.}
Makettóság. Vakmerőség.
Gjra.
Rakmány.
Öllemény.
Vélemény. Vélekedés.
Chemlézés.
Tamat.
Náderuha.
Sajátmány.
Tabori sajátmány.
Tudományal való sajátmány.
Prepost.
Gyanóság.
Degyző könyv.
Verdültt.
Vendbesittés.
Re.

Regestrum.
Repulsio
Rescriptum
Resistentia
Resuscitatio.
Revisionales Literæ.
Sententia.
Sequester.
Sequestratio.
Series.
Sessio.
Statutio
Symbolum.
Testamentum.
Transumptum.
Talis.
Violatio Sedis.
+ Copia

Rendbesittmény.
Ellentállás.
Vizirás.
Ellentvetés.
Tel elevenített.
Időt láto Level.
Allapodmány. Birallomány.
Körkés.
Körkézített.
Szer.
Ülés.
Jktetés.
Erzelet. Degy.
Hagyomány. v. — mány.
Máskiztat.
Olyantóság. Viskontés.
Öktörés. — bántás.
Máskolat. Utánarat.

